

۱-۹- بخش اول رشته‌های " قرآنی " (۱۰ رشته)

۱-۹-۱- رشته قرائت قرآن کریم (تحقیق و ترتیل)

۱. شرکت‌کنندگان در این بخش بر اساس تمایل و توانمندی خود در یکی از گرایش‌های فوق شرکت می‌نمایند.
۲. تجوید و صحت قرائت / لحن / صوت / وقف / ابتداء، از موارد ارزیابی در رشته تلاوت قرآن کریم است.
۳. آخرین آئین‌نامه‌های مسابقات قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه ملاک داوری برای این رشته است.

۲-۹-۱- رشته حفظ قرآن کریم:

۱. این رشته شامل بخش‌های ۱- حفظ قرآن کریم (یک جزء) ۲- حفظ قرآن کریم (پنج جزء) ۳- حفظ قرآن کریم (ده جزء) ۴- حفظ قرآن کریم (بیست جزء) ۵- حفظ کل قرآن کریم است؛ که دانشجویان می‌توانند؛ حسب تمایل و آمادگی خود در یکی از این بخش‌ها شرکت نمایند.
۲. صحت حفظ / صوت / لحن / تجوید / وقف / ابتداء، از موارد ارزیابی در رشته حفظ است.
۳. در این رشته، نیز آخرین آئین‌نامه‌های مسابقات قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه ملاک داوری خواهد بود.

تذکر:

دانشجویانی که در دوره قبلی جشنواره در یکی از سطوح رشته‌های حفظ حائز رتبه اول شده‌اند، مجاز به شرکت در آن سطح و یا سطوح پایین‌تر نیستند و صرفاً باید در سطح بالاتر شرکت نمایند.

جدول امتیازبندی رشته قرائت (تحقیق و ترتیل) و حفظ

رشته‌های حفظ			رشته‌های قرائت تحقیق و ترتیل	
امتیاز	عنوان		امتیاز	عنوان
۳۵	تجوید	صحت قرائت	۳۵	تجوید
۱۵	وقف و ابتداء		۱۵	وقف و ابتداء
۲۰	صوت		۲۰	صوت
۳۰	لحن		۳۰	لحن
۱۰۰	صحت حفظ	صحت حفظ		
۲۰۰	جمع امتیازات		۱۰۰	جمع امتیازات

شاخص داوری رشته اذان

امتیازات و نمرات مربوط به صحت و فصاحت الفاظ و عبارات "۲۰ امتیاز"

ردیف	موضوع	عنوان	ضوابط	امتیاز
۱	اذان	امتیازات	رعایت مخارج، صفات و احکام متعارف	۵
۲			رعایت میزان کشش حرکات کوتاه	۵
۳			رعایت وقف وصل عبارات (مطابق عرف موجود)	۵
۴			رعایت صحت الفاظ جملات	۵
۵				
۶	موارد کسر	اذکار مستحب قبل و بعد از هر یک از عبارتهای اذان	هر مورد ۱ امتیاز	

توضیح: تجوید در اذان به آن معنی که در قرائت هست وجود ندارد و این بخش صحت و فصاحت الفاظ و عبارات نامیده می‌شود.

امتیازات و نمرات مربوطه به صوت "۳۵ امتیاز"

ردیف	موضوع	عنوان	ضوابط	امتیاز
۱	اذان	امتیازات	مساحت (ارتفاع)	۷
۲			طنین (زیبایی و جاذبه)	۸
۳			شدت (قوت و رسایی)	۶
۴			انعطاف (توانایی در سرعت انتقال درجات و پرده‌ها)	۷
۵			تحریر	۴
۶			استفاده مطلوب و هنرمندانه از صوت	۳

امتیازات و نمرات مربوط به لحن "۳۵ امتیاز"

ردیف	موضوع	عنوان	ضوابط	امتیاز
۱	اذان	امتیازات	به‌کارگیری تحریرهای فنی و زیبا	۴
۲			برخورداری از شروع و پایان مناسب	۵
۳			قرینه‌سازی دربندهای زوج (تکبیرات، تشهدات، حی علی و ...)	۵
۴			انتخاب سرعت مناسب و رعایت یکنواختی آن در طول اجرا	۴
۵			رعایت تکیه‌های صوتی صحیح	۵
۶			رعایت همگونی نغمات و پرده‌ها	۴
			ابداع و نواری (مشروط به برخورداری از کیفیت قابل قبول)	۸

امتیازات و نمرات مربوطه به اجرای ممتاز "۱۰ امتیاز"

موضوع	عنوان	ضوابط	امتیاز
اذان	امتیازات	میزان تأثیر اجرا بر مستمعین	۱۰

• شرکت‌کنندگان در ۴ دقیقه باید اذان کامل ارائه دهند.

۴-۱-۹- رشته دعا و مناجات خوانی

منابع:

الف) مرحله استانی: مناجات التائبین ، مناجات الشاکین و مناجات المریدین از مجموعه خمسه عشر (مفاتیح

الجنان مرحوم حاج شیخ عباس قمی)

ب) مرحله منطقه ای : متن دعای ندبه

ج) مرحله سراسری: متعاقبا اعلام می شود.

د) مرحله ملی: متعاقبا اعلام می شود.

شاخص داوری رشته دعاخوانی

در این رشته شرکت کنندگان بر اساس نظر داوران جشنواره در مراحل مختلف یک یا چند فراز از دعاهاى مشخص شده را قرائت می نمایند.

۱-۱: امتیازات و نمرات مربوط به صوت «۲۵ امتیاز»

موضوع	عنوان	ضوابط	امتیاز
صوت	امتیازات	شفافیت و صافی صدا «نداشتن اضطراب، لرزش، گرفتگی نامتعارف»	۳
		قدرت و رسایی	۴
		ارتفاع صوت «فاصله زیری و بمی» با توجه به پرده صوتی و کیفیت اجرا	۵
		طنین «ملاحت، زنگ صدا، گیرایی و زیبایی»	۴
		انعطاف پذیری «توانایی در سرعت انتقال صوت از پرده‌ای به پرده دیگر»	۶
		پختگی صوت و داشتن قالب مداحی	۳
	موارد	تصنعی بودن صدا	۱
	کسر	گرفتگی نامتعارف	۱
	شده	هر عاملی که از جذابیت و زیبایی صدا بکاهد به تشخیص داور	۱

۱-۲: امتیازات و نمرات مربوط به لحن «۲۵ امتیاز»

موضوع	عنوان	ضوابط	امتیاز
لحن، مقامات و نغمات	امتیازات	تطبیق شروع با فرود از لحاظ پرده صوتی	۱
		تطبیق شروع با فرود از لحاظ مقام و نغمه	۱
		تطبیق لحن و مقام با محتوای عبارت و متن دعا	۴
		وقار و سنگینی مناسب و مطابق با شأن دعا	۲
		رعایت لحن در ادای فرازهای ویژه دعا «لحن الاداء»	۲
		روانی و سلامت در اجرای مقامات لحن	۲
		کیفیت ممتاز تحریرها و جذابیت و انعطاف آنها	۲
		ایجاد فضای معنوی، احساسی و پرشور در حین اجرا	۵
		قدرت تنغیم و تنوع و تحرک در اجرا و به کارگیری نغمات	۴
		هماهنگی و تطابق صوت با لحن	۲
	موارد کسر شده	آغاز کردن دعا با پرده غیرمتعارف	۱
		خروج از ردیف صوت	۱
		ناهمگون بودن ردیفها	۱
		خروج ناموزون از مقام «نغمهها»	۱
		عدم رعایت قابلیت و ظرفیت‌های تنغیم در اجرا	۵
		عدم تناسب یا توازن در سرعت اجرای دعا	۱
		مسلط نبودن بر تحریرها «تیزی و مصنوعی بودن آنها»	۴
		تکلف و رفتار غیرطبیعی «غیرمعمول»	۱

تبصره ۱: تقلید محض موجب کسر امتیاز نمی‌شود و در صورت نوآوری مطابق شأن دعا و تنوع در اجرای نغمات، به شرط زیبایی تا ۲ نمره به دعاخوان تعلق می‌گیرد.

۱-۳: موارد امتیاز ویژه با صلاحدید داور «حداکثر ۲ امتیاز»

۱-۴: امتیازات و نمرات مربوط به تجوید وقف ابتدا و حسن اجرا «۳۰ امتیاز»

موضوع	عنوان	ضوابط	امتیاز
تجوید وقف و ابتدا	امتیازات	صحیح و عربی ادا کردن حروف «رعایت حق حروف و مخارج آن»	۴
		صحیح ادا کردن حرکات	۴
		عدم کشش بیش از حد متعارف حرکات کوتاه، مدها غنه‌ها، حروف مشدد و ساکن	۲
		وقف و شروع مناسب، متناسب با معانی دعا	۵
		حسن اجرا و تأثیر بر مستمعین	۱۵
	موارد کسر	مکث و سکوت غیرمتعارف و قبیح که مخل معنا شود	۱
		وقف و ابتدای نامتعارف و قبیح که مخل معنا شود	۱

۵-۱-۹- الگوی برتر تدریس قرآن کریم:

اهداف:

۱. تقویت انس و علاقه دانشجو معلمان با قرآن کریم
۲. افزایش توانمندی دانشجو معلمان در جهت توانایی تدریس قرآن
۳. تقویت پویایی و تعامل علمی- فرهنگی بین دانشجو معلمان و اساتید علوم تربیتی و علوم قرآنی
- در زمینه مهارت‌های معلمی در حیطه تدریس قرآن کتاب زندگی
۴. تعامل علمی- فرهنگی بین دانشجو معلمان در جشنواره کشوری و تبادل تجارب مفید از طریق مشارکتی
- پویا (رقابت سالم) در جهت تعالی و بهبود تدریس قرآن کتاب زندگی
۵. تقویت و توسعه شایستگی‌های حرفه‌ای دانشجو معلمان با تأکید بر تدریس پویا و اثربخش در حیطه قرآن

کریم محورهای مسابقه:

الف: موضوعی

- ۱- توجه به ارتقاء توانمندسازی دانش آموزان در صحت قرائت و روان خوانی آیات قرآن
- ۲- توجه به ارتقاء توانمندسازی دانش آموزان در فهم واژه‌های قرآنی و ترجمه آیات
- ۳- توجه به ارتقاء توانمندسازی دانش آموزان در انجام گام‌های ساده تدبر در قرآن و درک مصادیق پیام‌های قرآنی در زندگی روزانه

ب: روشی

- ۴- تقویت علاقه‌مندی دانش آموزان به قرآن کریم از طریق جذاب سازی تدریس قرآن
- ۵- توجه به مشارکت فعال دانش آموزان در فرایند یادگیری قرآن
- ۶- بهره‌گیری از رسانه‌های آموزشی و فناوری‌های نوین در تسهیل یاددهی و تقویت مشارکت یادگیرندگان و ارتقاء شیوه ارزشیابی
- ۷- توجه به ارزشیابی فردی و توصیفی

منابع تدریس و محدوده:

- کتاب‌های آموزش قرآن پایه‌های چهارم تا ششم

مواد مسابقه:

الف- تدوین طرح درس با رویکرد نوین ساخت‌گرایی برابر فرم شماره ۴: (۳۰ امتیاز)

- ۱- تعیین مفاهیم و مهارت‌های درس
- ۲- تعیین اهداف و پیامدهای مورد انتظار از دانش آموز
- ۳- طراحی ۵ گام: برقراری ارتباط، به تجربه گذاشتن، به کار بستن، به اشتراک گذاشتن و انتقال به موقعیت جدید
- ۴- معرفی رسانه‌ها و فناوری مورد استفاده
- ۵- تعیین شیوه ارزشیابی

ب- اجرای تدریس با رویکرد نوین ساخت گرایی: (۷۰ امتیاز)

مراحل اجرای مسابقه:

الف) مرحله استانی:

- ۱- ارسال طرح درس به گروه اساتید پردیس یا مرکز آموزش عالی
- ۲- انتخاب طرح های برگزیده
- ۳- اجرای تدریس با حضور دانشجو معلمان
- ۴- ارسال طرح درس و فیلم تدریس نفرات اول استان به تفکیک ۱ خواهر و ۱ برادر به میزبان منطقه

شرایط شرکت کنندگان:

این مسابقه ویژه دانشجو معلمان کارشناسی پیوسته دختر و پسر در رشته های مختلف است (دانشجویان کارشناسی ناپیوسته امکان شرکت در این مسابقه را ندارند).

ضوابط و توصیه ها:

۱. ستاد جشنواره در سطح استان با برگزاری کارگاه های آموزشی و با استفاده از مدرسین مجرب زمینه تبادل تجارب و تقویت مهارت های معلمی دانشجویان و همچنین ارتقای شورونشاط و رقابت علمی را فراهم نماید.
۲. برای ترغیب شرکت کنندگان به شرکت در جشنواره، انتخاب درس در محدوده مشخص شده آزاد و بر عهده دانشجو معلم باشد
۳. مدت زمان تدریس در تمام مراحل ۳۰ الی ۴۰ دقیقه است.
۴. دانشجو معلمان، بر مبنای رویکرد ساخت گرایی تدریس نمایند.
۵. شایسته است هیئت داوران در پایان مرحله استانی به منظور تبادل اطلاعات و تجارب و همچنین ارتقای بینش و نگرش تخصصی شرکت کنندگان در جشنواره، نقاط قوت و ضعف تدریس های به عمل آمده را تحلیل و بازگو نمایند.
۶. پس از انجام جشنواره در مرحله استانی ارسال موارد زیر به مرحله منطقه ای جشنواره های فرهنگی ضروری است:

- اسامی و مشخصات راه یافتگان به مرحله منطقه ای
- طرح درس و فیلم تدریس دانشجویان منتخب استانی در قالب CD یا DVD

داوری:

به منظور ارزیابی عملکرد دانشجو معلمان در فرآیند جشنواره در مرحله استانی ، منطقه ای و کشوری داوری بر عهده سه نفر از اساتید به قرار زیر است:

- ۱- متخصص علوم قرآنی
- ۲- متخصص علوم تربیتی و روش های تدریس
- ۳- متخصص فناوری آموزشی

تدریس پایه اول	ردیف	فرم شماره ۱ (علوم تربیتی): شاخص‌های ارزیابی تدریس قرآن -	حداکثر نمره	امتیاز داور
فعالیت‌های مقدماتی	۱	داشتن طرح درس مناسب (حاوی اهداف و مراحل و...)	۵	
	۲	مهارت آغازین (نحوه ورود به کلاس چگونگی برقراری ارتباط با فراگیران حضور و غیاب و...)	۵	
	۳	توجه به نحوه چینش محیط فیزیکی کلاس برای سهولت تعامل فراگیران	۵	
	۴	ارزشیابی از پیش دانسته‌ها (ارزشیابی تشخیصی) به منظور پی‌ریزی بحث جدید	۵	
	۵	مهارت ایجاد انگیزه و آماده‌سازی فراگیران برای ورود به مبحث آموزشی	۵	
فعالیت‌های یاددهی و یادگیری	۶	فراهم کردن موقعیت‌های مناسب برای اندیشیدن فراگیران	۵	
	۷	به کارگیری الگوهای فعال و مشارکتی تدریس	۵	
	۸	مهارت در انتقال و تفهیم مطالب	۵	
	۹	فن بیان، مهارت‌های کلامی و غیرکلامی	۵	
	۱۰	توجه به تفاوت‌های فردی فراگیران در جریان تدریس و احترام به نظرات آنان	۵	
	۱۱	ایجاد فرصت کار با وسایل و کشف مفاهیم درس توسط فراگیران	۵	
	۱۲	بهره‌گیری از فرایند پرسش و پاسخ به منظور فعال‌سازی فراگیران	۵	
	۱۳	جذاب سازی محتوای درس برای فراگیران در عین حفظ صحت محتوا	۵	
	۱۴	استفاده از مثال، شواهد و مصادیق روزمره برای واضح ساختن محتوای درس	۵	
	۱۵	غنی تر کردن محتوای درس با تأکید بر پژوهش محوری	۵	
	۱۵	کیفیت بخشی تدریس با استفاده از سایر منابع	۵	
	۱۶	هدایت فراگیران به منظور یافتن زمینه‌های کاربردی یاد گرفته‌ها	۵	
	۱۷	معرفی منابع مکتوب و دیجیتالی مرتبط با موضوع به فراگیران	۵	
	۱۸	فراهم کردن فرصت به کار بستن یافته‌های درس در موقعیت‌های تمرینی در کلاس	۵	
	۱۹	ایجاد فرصت جمع‌بندی درس، با کمک فراگیران	۵	
	۲۰	جدیت و شادابی معلم در جریان تدریس	۵	
	۲۱	انجام ارزشیابی مرحله‌ای	۵	
	۲۲	چگونگی استفاده از کتاب درسی و استفاده مناسب و بهنگام از سایر رسانه‌های آموزشی	۵	
	۲۳	تسلط علمی بر محتوای درس	۵	
	۲۴	قدرت استنباط، درک و فهم عمیق پیام و هدف درس	۵	
	۲۵	انطباق و هماهنگی اجرای تدریس با طرح درس تدوین شده در عین انعطاف پذیری لازم	۵	
	۲۶	خلاقیت، ابداع و نوآوری در جریان تدریس	۵	
فعالیت‌های تثبیتی	۲۷	انجام ارزشیابی پایانی	۵	
	۲۸	توجه به مسائل تربیتی، اخلاقی و ارزش‌های فرهنگی اجتماعی	۵	
	۲۹	ارائه فعالیت، متناسب برای تعمیق و تثبیت یادگیری برای خارج از کلاس	۵	
		حداکثر نمره	۱۴۵	

نمره داور	حداکثر نمره	موضوع فرم شماره ۲ (داوری تخصصی)	مراحل تدریس
	۳	۱- آغاز کلاس بانام و یاد خدا و ذکر مناسبت یا پیام قرآنی	فعالیت‌های مقدماتی
	۳	۲- تناسب محیط فیزیکی و نحوه چینش کلاس برای تدریس قرآن	
	۳	۳- تصحیح روخوانی دانش آموزان و تمرین و مرور آیات درس گذشته	فعالیت‌های روخوانی و روان‌خوانی
	۳	۴- اجرای همخوانی و مشارکت معلم در خواندن و قرائت آیات درس	
	۳	۵- صحت قرائت و زیبایی قرائت قرآن معلم	
	۳	۶- استفاده از فایل‌های صوتی مناسب برای تقویت قرائت دانش آموزان	
	۳	۷- استفاده از شیوه‌های متنوع برای افزایش توانایی روخوانی و روان‌خوانی آیات تدریس شده	
	۳	۸- آموزش ساده و قابل فهم نکات تجویدی	معانی و ترجمه
	۳	۹- تسلط علمی معلم بر مفاهیم قرآنی درس	
	۳	۱۰- مهارت در انتقال و تفهیم مفاهیم قرآنی	
	۳	۱۱- صحت و تناسب الگوهای مشارکتی در جستجوی معانی قرآن (واژه‌ها و یا ترجمه آیات)	
	۳	۱۲- صحت محتوای رسانه‌ها و نرم‌افزارهای قرآنی مورد استفاده	
	۳	۱۳- جذاب سازی مفاهیم قرآنی برای فراگیران در عین حفظ صحت و حرمت محتوا	قرآن تدریس
	۳	۱۴- صحت مفهومی پرسش‌های معلم برای فعال سازی فراگیران در تدبر قرآنی	
	۳	۱۵- صحت مفهومی مثال و مصادیق روزمره در تبیین کاربرد آموزه‌های قرآنی در زندگی	
	۳	۱۶- صحت مفهومی زمینه‌های کاربردی مطرح شده در حین فرایند تدبر در آیات قرآن	فعالیت‌های تکمیلی
	۳	۱۷- صحت و تناسب روش ارزشیابی مفاهیم قرآنی	
	۳	۱۸- صحت، تناسب (با موضوع و توانایی فردی و گروهی فراگیران) تکالیف خارج از کلاس برای	
	۳	۱۹- صحت و تناسب منابع مکتوب و دیجیتال معرفی شده	
	۳	۲۰- صحت و تناسب محتوای غنی سازی شده با تأکید بر پژوهش قرآنی خارج از کلاس	
	۶۰	جمع نمرات	

ردیف	فرم شماره ۳ (داوری فناوری آموزشی)	حداکثر امتیاز	امتیاز داور
۱	خلاقیت در تهیه و ساخت رسانه‌های غیر دیجیتالی	3	
۲	خلاقیت در تهیه و تولید رسانه‌های دیجیتالی و رایانه‌ای	3	
۳	دقت و خلاقیت در انتخاب رسانه‌های مناسب غیر دیجیتالی	3	
۴	دقت و خلاقیت در انتخاب رسانه‌های مناسب دیجیتالی	3	
۵	میزان کار آیی رسانه‌ی مورد استفاده در جذاب سازی و ایجاد انگیزه و علاقه‌مندی دانش آموزان به درس	3	
۶	میزان تسلط معلم در استفاده صحیح و به‌موقع از رسانه‌های آموزشی (دیجیتالی و غیر دیجیتالی)	3	
۷	میزان استفاده از رسانه‌ها در ارزشیابی فردی و گروهی دانش آموزان	3	
۸	میزان مشارکت فراگیران در استفاده از رسانه‌های آموزشی	3	
۹	توجه معلم به فعالیت‌های دانش آموزان به هنگام استفاده از رسانه	3	
۱۰	میزان کارایی رسانه‌های آموزشی در تسهیل یادگیری دانش آموزان و کمک به رفع مشکلات یادگیری	3	
۱۱	همسویی رسانه‌های آموزشی با محتوای آموزشی تناسب رسانه با محتوا	3	
۱۲	تنوع و کیفیت رسانه‌های مورد استفاده در کلاس بر مبنای هوش‌های چندگانه دانش آموزان	3	
۱۳	طراحی فعالیت‌های تکمیلی خارج از کلاس مبتنی بر رسانه‌های آموزشی به‌منظور تعمیق یادگیری	3	
	حداکثر نمره	۳۹	

فرم شماره ۴: تدریس قرآن فرم تدوین طرح درس

مفاهیم:

مهارت‌ها:

پیامد:

مراحل یادگیری	شرح تکالیف یادگیری / تکالیف عملکردی به تفکیک مراحل	محدوده زمانی	مواد / منابع یادگیری
برقراری ارتباط	فرآیند هدایت و ارائه بازخورد		
	تحلیل و تفسیر		
	تجربه کردن		
به کار بستن	فرآیند هدایت و ارائه بازخورد		
	تحلیل و تفسیر		
	به کار بستن		
به اشتراک گذاشتن	فرآیند هدایت و ارائه بازخورد		
	تحلیل و تفسیر		
	انتقال به موقعیت جدید / تکالیف عملکردی / سنجش آموخته‌ها و تعیین سطح عملکرد یادگیرنده		